

Warszawa, dnia 17 września 2021 r.

Sygn. akt VI Ka 288/21

1

2 WYROK

2.1 W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3 Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Remigiusz Pawłowski

protokolant: protokolant sądowy Marta Herc

4 przy udziale prokuratora Mariusza Ejflera

po rozpoznaniu dnia 17 września 2021 r.

5 sprawy Ł. G., syna M. i D., ur. (...) w W.

6 oskarżonego o przestępstwo z art. 190a § 1 kk

7 na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i przez prokuratora

8 od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie

9 z dnia 19 listopada 2020 r. sygn. akt III K 908/17

11 zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że uniewinnia oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu; zasądza od Skarbu państwa na rzecz adw. P. H. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście i 60/100) złotych, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu; koszty procesu w sprawie ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 288/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu			

<i>pierwszej instancji</i>	
Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Północ w Warszawie z dnia 19.11.2020r. o sygn. akt III K 845/16.	
<i>0.11.2. Podmiot wnoszący apelację</i>	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel posiłkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	
<i>0.11.3. Granice zaskarżenia</i>	
<i>0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</i>	
# na korzyść	# w całości

# na niekorzyść			
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć		

	wpływ na treść orzeczenia			
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
0.11.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	Zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
0.12.1. Ustalenie faktów				

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
1.	Ł. G.	W okresie od 16 listopada 2016 roku do 25 listopada 2017 roku w W. uporczywie nękał D. G. ją w ten sposób, że wielokrotnie nachodził pokrzywdzoną w miejscu pracy, w miejscu zamieszkania, wysyłał liczne wiadomości tekstowe za pośrednictwem portalu społecznościowego F. oraz umieszczał na profilu w.wym. wpisy, w których to wyzywał pokrzywdzoną słowami uznanymi powszechnie za obelżywe wypisywał na murach budynków znajdujących się w pobliżu miejsca zamieszkania oraz w miejscu zamieszkania pokrzywdzonej napisy obraźliwej	Dowody wymienione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jako stanowiące podstawę dokonanych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych.	Jak w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

		treści, gdzie wymienione zostało nazwisko pokrzywdzonej.	
0.12.2. Ocena dowodów			
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
1.	Dowody wymienione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jako stanowiące podstawę dokonanych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych.	Jedynie na zasadzie zarysowania problemu należy w tym miejscu wskazać, że zasadniczym dowodem, któremu Sąd Okręgowy nie dał wiary, były zeznania pokrzywdzonej D. G.. Opierały się one w zasadniczym stopniu jedynie na przekonaniu, co do sprawstwa oskarżonego określonych zachowań, co było	

wynikiem jej poprzednich doświadczeń i negatywnego nastawienia do oskarżonego. Brak było w aktach sprawy rzetelnych dowodów, które potwierdzałyby jej przypuszczenia. Dotyczyło to również wpisów internetowych, których autorów nie udało się ustalić, z uwagi na brak możliwości ustalenia numerów IP (k 93). W pewnych elementach, jak w kwestii zniszczenia auta w lipcu 2017r., jej podejrzenie kierowane w stronę oskarżonego nie przekonało również urzędu prokuratorskiego, bowiem nie objęto go ani aktem oskarżenia, ani postanowieniem o przedstawieniu zarzutów. Są miejsca, w których relacje pokrzywdzonej stają się tak nielogiczne, że wymagają wręcz wyjątkowej ostrożności i krytycyzmu. Znamienny jest bowiem opisywany przez pokrzywdzoną wątek przyklejanych przez nieustaloną osobę na drzwi karteczek z

		<p>wyzywiskami wobec niej kierowanymi. Mimo, że nie była wtedy w konflikcie z oskarżonym i przebywali razem, to jest przekonana, że zrobił to jego kolega, na jego prośbę, choć jednocześnie nie wiedziała, jaka mogła być przyczyna takiego zachowania. Przekonanie pokrzywdzonej o winie oskarżonego było tak silne, że nie osłabiały go nawet argumenty w oczywisty sposób przemawiające na jego korzyść.</p> <p>Szersze rozważania na ten temat, jak i co do oceny innych dowodów ujęte zostały w części odnoszącej się do zarzutów apelacji obrońcy.</p>	
<p>. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>		
<p>1.</p>	<p>Apelacja obrońcy: Obraza prawa procesowego w postaci art. 7 kpk, poprzez wybiórczą i dowolną ocenę</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

	materiału dowodowego, co doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych w postaci przypisania oskarżonemu popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu.		
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
W ocenie Sądu Okręgowego, akt oskarżenia złożony w niniejszej sprawie miał być świadectwem kontynuacji przestępczej aktywności Ł. G., który został skazany za przestępstwo nękania pokrzywdzonej w okresie czasu bezpośrednio poprzedzającym okres w nim opisany. Konsekwencją tego faktu były pewne założenia i domniemania, które znalazły swoje odzwierciedlenie nie tylko w jakości zgromadzonego materiału dowodowego, co również w końcowym rozstrzygnięciu. Oskarżony był tak			

naturalnym kandydatem na sprawcę, że zasadnicza część ustaleń oparła się na tezie, że skoro poprzednio został skazany za przestępstwo stalkingu, to również i tym razem należy mu przypisać winę. Tendencja ta była widoczna również w uzasadnieniu wyroku pierwszej instancji, gdzie stwierdzono, że „trudno przypuszczać, że nagle do akcji wkroczyła inna osoba i zaczęła nękać pokrzywdzoną”, jak też że „logiczne jest, że był to raczej oskarżony, działający osobiście, lub przy pomocy innych osób”. Zacytowane fragmenty, choć trudno się z ich sensem nie zgodzić, wskazywały w istocie na wątpliwości Sądu Rejonowego, na braki dowodowe mogące owe wątpliwości usunąć. W ocenie Sądu Okręgowego taka ocena miała uzasadniony charakter, bowiem przeprowadzony proces poszlakowy nie pozwalał ustalić ponad wszelką

wątpliwość winy
oskarżonego.

W ocenie Sądu Okręgowego, to że inne osoby były zaangażowane w nękanie pokrzywdzonej jest oczywiste, bowiem świadek M. został w takich okolicznościach utrwalony na zapisie wideo. Nie można wykluczyć, że został do swoich czynów zainspirowany rozmową z oskarżonym, może też miał własne ku takiemu postępowaniu powody. Uznanie jednak, że działał wspólnie i w porozumieniu z oskarżonym, pod jego kierownictwem, lub też na skutek podżegania, czy psychicznego pomocnictwa jest domniemywaniem na niekorzyść oskarżonego, bowiem nie znajduje jednoznacznego potwierdzenia w żadnym dowodzie, jak i w logicznym rozumowaniu, czy życiowym doświadczeniu. W ocenie Sądu Okręgowego dopuszczalne są obie wersje, a wątpliwość ta, w kontekście możliwego do

zgromadzenia materiału dowodowego jest nieusuwalna. Założenie, że nie istniały inne osoby, które by mogły źle życzyć pokrzywdzonej, w świetle oceny przeciętnego człowieka jest wyrazem życzeniowego postrzegania świata i nie znajduje oparcia w życiowym doświadczeniu.

Sąd Rejonowy nie wykazał należytej staranności przy analizie części materiału dowodowego, co skutkowało dowolną ich oceną i prowadziło do wadliwych ustaleń faktycznych.

Odnosiło się to do materiału fotograficznego, obrazującego obraźliwe napisy, których autorem miał być oskarżony. Karta 15 akt sprawy, zawiera fotografię identyczną do tej zawartej na karcie 86 akt III K 845/16, z tą różnicą, że pierwsze jest kolorowe, a drugie czarno-białe. Karta 18 zawiera znów taką samą fotografię, jak na karcie 95 akt III K 845/16, przy czym

tym razem zdjęcia różnią się nie tylko kolorem, co również wielkością. Na karcie 17 znajduje się fotografia napisu identyczną z tą na karcie 99 akt III K 845/16, zaś na karcie 189 znajduje się zdjęcie fragmentu ściany, której odpowiada zdjęcie na karcie 101 akt III K 845/16, choć w innym wykadrowaniu.

Płyną z tego dwa oczywiste wnioski. Po pierwsze, zdjęcia te, a tym samym i napisy na ścianie, powstały przed okresem objętym zarzutem w niniejszej sprawie, a zatem nie stanowią istotnego dowodu. Po drugie, skoro żadne inne zdjęcia nie zawierają datownika, to mając na uwadze powyższe fakty, musi budzić się wątpliwość, co do czasu powstania wszystkich pozostałych napisów, prezentowanych w rozpoznawanej sprawie. A zatem istnieje uzasadnione przypuszczenie, że nawet jeśli popełnił je oskarżony, to miało to miejsce w okresie objętym poprzednią sprawą, co wiąże się

z powagą rzeczy osądzonej.

Nie sposób także nie przekładać tych ustaleń na wiarygodność pokrzywdzonej, skoro zeznała (k 22), że napisy te (k 15, 17 i 18) dostrzegła w lipcu 2017r., a materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, że przynajmniej trzy z nich istniały już przed listopadem 2016r., gdy wskazane zdjęcia trafiły do akt sprawy o sygn. III K 845/16. Kolejne sprzeczne w tym zakresie zeznania pokrzywdzona złożyła na rozprawie (k 234), gdy wskazała, że zdjęcia te zostały wykonane pod koniec 2016r. Mimo powyższego, Sąd Rejonowy również na tych dowodach oparł swoje rozstrzygnięcie, a do sprzeczności w zeznaniach nie odniósł się wcale, uznając je za logiczne i konsekwentne.

Nie bez wad jest też materiał dowodowy oparty na źródłach osobowych. W zeznaniach świadków regularnie

pojawiają się relacje z okresu objętego poprzednim postępowaniem karnym. Typowe są zeznania A. D. (k 168), która opisuje jak oskarżony obrażał pokrzywdzoną na profilach klientów, jak pokrzywdzona dzwoniła do niej, że otrzymała groźby od oskarżonego, że stoi z kwasem, że widziała na różnych komunikatorach, że oskarżony obrażał pokrzywdzoną, wklejał zdjęcia morderców. Ostatni z wątków był poruszany w aktach sprawy III K 845/16, gdzie na k 67 przedstawiono wydruk takiego właśnie wpisu. Gdy jednak dochodziło do konieczności doprecyzowania czasokresu takich zachowań, świadek twierdziła, że „były wyzwiska – napisy na klatce schodowej, fałszywe profile. Były zdjęcia na V..”. Świadek A. K. zeznał, że widział nagranie, jak oskarżony przyszedł z kolegą w nocy i zniszczył kamerę, co było wszak przedmiotem analizy w poprzedniej sprawie. Zdecydowana

większość
konkretów dotyczyła
okresu, który chroni
powaga rzeczy
osądzonej, co widać
również w dowodach
prezentowanych
przez samą
pokrzywdzoną, jak
w zawiadomieniu o
fałszywym profilu –
k 10 (17.05.2016r.),
czy mającej
znieważać
wiadomości
tekstowej z dnia
19.12.2015r. (k 192).

Wszystko to razem
tworzy
jednoznaczną
atmosferę
kontynuacji
przestępczej
aktywności
oskarżonego i
prowadzi do pewnej
manipulacji,
bowiem oskarżony
staje się naturalnym
kandydatem na
sprawcę
zarzucanego czynu.
Rzecz jednak w tym,
że w dalszym ciągu
wina musi zostać mu
udowodniona ponad
wszelką wątpliwość,
a proces poszlakowy
musi spełniać
kryteria logicznego
rozumowania i
braku alternatywnej
wersji pomijającej
udział oskarżonego
w zachowaniach
opisanych w
zaskarżonym
wyroku.
Tymczasem, w

ocenie Sądu Okręgowego, po odsunięciu na bok wszystkich zdarzeń mających miejsce przed okresem objętym wyrokiem, lub co do których data zdarzenia jest nieustalona, pozostanie wulgarny napis na drzwiach sporządzony przez ustaloną osobę trzecią, wpisy internetowe sporządzone przez osoby, których tożsamości nie udało się ustalić, fakt pojawiania się oskarżonego w okolicy miejsca zamieszkania pokrzywdzonej, co nie zostało mu zabronione, choćby w postaci zakazu zbliżania się i sms (k 195) oskarżonego z niedwuznaczną propozycją wobec pokrzywdzonej. Jedynie ten ostatni dowód wskazuje, że oskarżony w istocie nie zaprzestał z pokrzywdzoną kontaktów, lecz to nie wystarczy do przypisania mu znamion występku stalkingu, szczególnie w brzmieniu sprzed nowelizacji w 2020r. Warto również zauważyć, że w opisie przypisanego czynu nie ujęto

kierowania
znieważających
treści pod adresem
pokrzywdzonej w
wiadomościach sms,
co oznacza że w
myśl art. 434§1 pkt
3 kpk rozważania
w tym kierunku
są niedopuszczalne,
bowiem apelacja
Prokuratora została
skierowana
wyłącznie co do kary.

Ten sam argument
dotyczy
ewentualnych gróźb
karalnych, jakie
miały być kierowane
pod adresem
pokrzywdzonej
przez
przebywającego w
okolicy jej miejsca
zamieszkania
oskarżonego. Zapis
monitoringu
przedstawia jedynie
fakt bytności tam
oskarżonego, co
znajduje
usprawiedliwienie
również w
zeznaniach samej
pokrzywdzonej,
która przyznała,
że oskarżony miał
kolegów
mieszkających w
pobliżu. Brak zapisu
dźwięku nie pozwala
zweryfikować wersji,
w której oskarżony
miałby wykrzykiwać
groźby, czy zniewagi
pod adresem
pokrzywdzonej, lecz
nawet gdyby tak
było, to również taka

postać zachowania nie została ujęta w zaskarżonym wyroku, co z opisanych wyżej względów wyklucza sens dalszych na ten temat dywagacji.

Reasumując, choć zgromadzony materiał dowodowy i w pewnym stopniu życiowe doświadczenie, czy racjonalne rozumowanie uprawniają do spekulacji na temat sprawstwa oskarżonego, to ostateczna ocena musi być dla trafności postawionego zarzutu niekorzystna. Dowolna ocena materiału dowodowego doprowadziła Sąd do wadliwych ustaleń faktycznych, co wymagało korekty w trybie odwoławczym.

Wniosek

O uniewinnienie.

zasadny

częściowo zasadny

niezasadny

Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo

zasadny albo niezasadny.			
Brak możliwości skutecznego przypisania oskarżonemu zarzucanego czynu, z uwagi na brak wiarygodnego ku temu materiału dowodowego skutkuje orzeczeniem o uniewinnieniu.			
Lp.	Zarzut		
1.	Apelacja Prokuratora: Rażąco niewspółmiernie łagodna kara.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Zarzut pominięty, jako bezprzedmiotowy, z uwagi na uniewinnienie oskarżonego, w myśl art. 436 kpk.			
Wniosek			
Zmiana wyroku poprzez wymierzenie kary dwóch miesięcy	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		

pozbawienia wolności.		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Zarzut pominięty, jako bezprzedmiotowy, z uwagi na uniewinnienie oskarżonego, w myśl art. 436 kpk.		
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany	
Zmiana rozstrzygnięcia, co do winy, poprzez uniewinnienie		

oskarżonego od popelnienia zarzucanego mu czynu.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Brak możliwości skutecznego przypisania oskarżonemu zarzucanego czynu, z uwagi na brak wiarygodnego ku temu materiału dowodowego skutkuje orzeczeniem o uniewinnieniu.	
0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
1.	Zasądzono na rzecz obrońcy z urzędu koszty nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
1.	W związku z uniewinnieniem oskarżonego, koszty procesu ponosi Skarb Państwa.	
7. PODPIS		

0.11.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1.	
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wina.	
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych		

	przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		
#	Uchylenie	# zmiana

0.11.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	2.	
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	kara	
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	

# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		

#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		
#	Uchylenie	# zmiana